

JOHAN LINDER

FÖDD 1971

YRKE Teknikutvecklingskonsult

UTBILDNING Civilingenjör

BOR Göteborg

FAMILJ Sambo

MOTTO Tid är viktigare än pengar.

BÄSTA SURF På andra häckvägen till ett lastfartyg på Göta älv.

INTRESSEN Fjällvandring, mtb, segling och båtbygge.

KAJAKBYGGE www.clapotis.se

Kajakbyggande

Uppfinnar-Jocke

Premiärturen med hans första hemmabygga kajak varade i två veckor. Sedan dess har han bland annat expeditionspaddlat i Alaska och avverkat Norges kust under fyra somrar. Johan Linder är en kajaksurfande civilingenjör som i varje tekniskt problem ser en utmaning. AV LARS LARSSON

Skummet fräser omkring mig när de flera meter höga vågtopparna dallrar några sekunder och kollapsar precis framför fören på min kajak. Jag hinner precis blinka saltvattnet ur ögonen innan jag ser något orangegult komma surfande på nästa våg. Med ett brett leende svishar Johan förbi mig, svagt bakåtlutad med paddeln stadigt förankrad i ett styrtag.

Vi befinner oss i Wales i den berömda tidvattenströmmen Penrhyn Mawr, men det är inte första gången jag ser Johan Linder hantera sin havskajak med extraordinär känsla och inlevelse. Jag har också paddlat med honom i Vallerösundet i närheten av Orust, och faktum är att han imponerat mer på mig, i hög sjö, än någon annan svensk havskajakpaddlare.

– Det är mycket adrenalin att vara ute i stora vågor, och just att kunna hantera dem och se stora vågor bryta mot klippor är oerhört vackert, säger Johan och fortsätter, det är lite meningen med en kajak, att man kan uppleva gränslandet mellan vatten och land. Det är i det gränsskiktet som vattnet rör sig, det är där det finns djurliv och växtlighet på klipporna, säger Johan.

Men att surfa vågor och paddla i exponerade vatten är inte det enda som den 39-åriga Göteborgaren är bra på. Han har också ett stort intresse för teknik och hantverk. Det var det som en gång förde honom in i kajaksvängen. Med ett, sedan scoutåren grundmurat, intresse för friluftsliv vid havet ville Johan bygga sig en Bohuseka, men istället blev det en kajak eftersom ekan inte fick plats i bygglokalen.

Året var 1994 och Johan började jaga ritningar till projektet, men på den tiden fanns det inte så många kajakbyggare i Sverige. Istället fick han låna en kajak från det som idag heter Marstrandskajaker. Han malade av den och byggde en kopia i trä med striptechnik,

som innebär att kajaken byggs av smala träribbor som limmas ihop.

Så fort kajaken var färdig gav sig Johan direkt ut på en tvåveckors långtur i Bohuslän, trots att han inte alls hade hunnit testa kajaken innan.

– Det var helt tokigt, luckorna läckte, jag knäckte en paddel och roret gick sönder. Det hände ganska mycket på den turen. Men jag kom igång med paddlingen och sedan var jag fast, berättar Johan.

Efter det första projektet läste Johan all litteratur som han kunde komma över kring kajakkonstruktion. Han insåg då att väldigt få kajaker byggs med ingenjörsmässiga metoder, istället vilar det mesta på tradition och gammal kunskap.

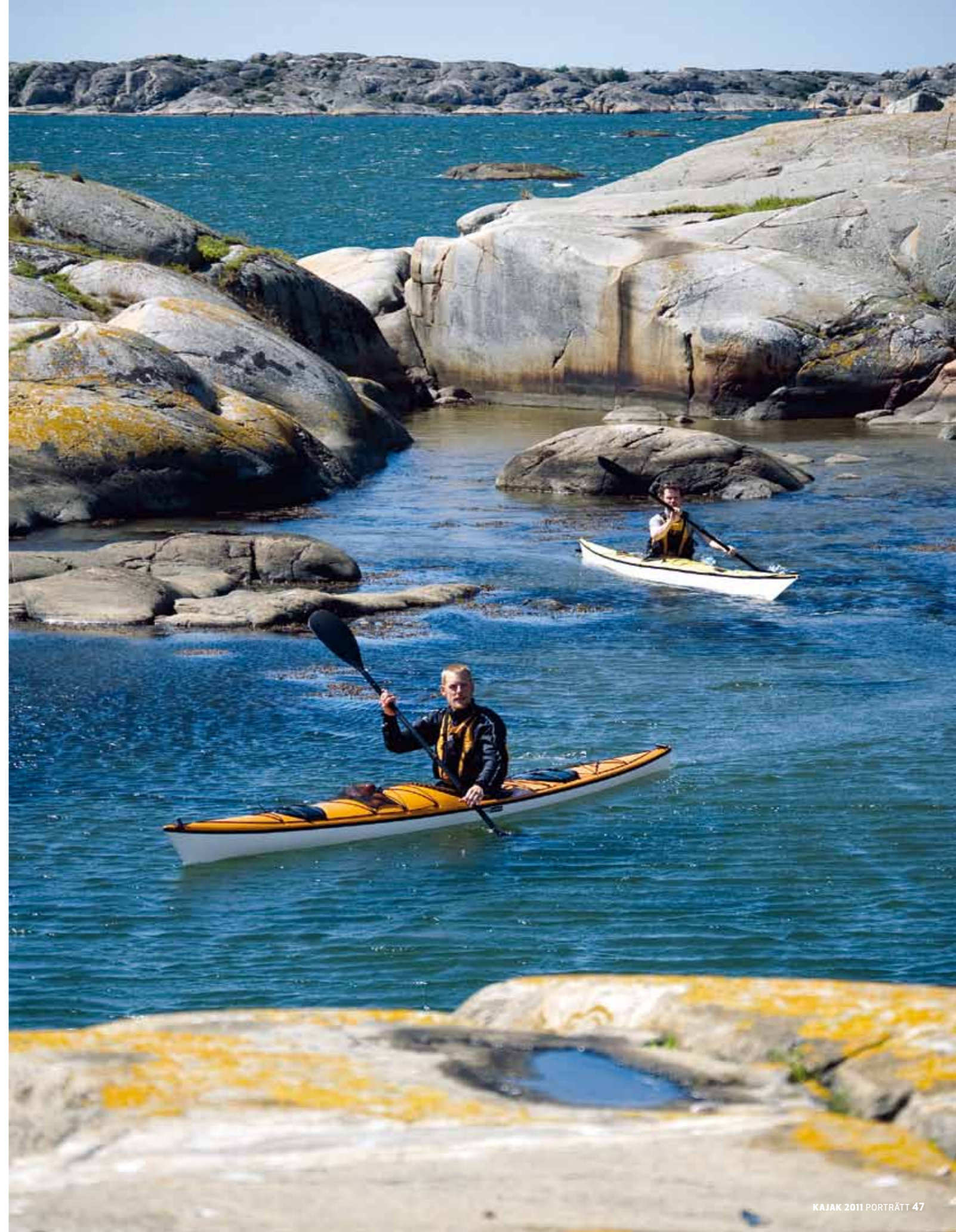
Kajakbyggen på hobbynivå i Sverige handlar, i cirka 99 procent av fallen, om byggen av träkajaker efter färdiga ritningar och med striptechnik. Johan valde istället att använda samma, eller till och med mer avancerade metoder, än de som används för professionell serietillverkning av de mest avancerade kompositkajakerna. Istället för att använda de CAD-programvaror som finns för att rita kajaker, valde han att utveckla en egen programvara som genererar skrovritningar utifrån en parametrisk modell.

Därefter byggde han en CNC-fräs av chassit till ett gammalt skrivbord, som kombinerades med skrot som han fått från en tidigare arbetsgivare. Resultatet kopplades upp till en dator med programvara för CNC-fräsning.

Han kunde sedan fräsa ut en så kallad plugg, en modell av kajaken, ur ett frigitblock. En plugg används för att göra formarna till kajaktillverkningen. Dessa kan sedan återanvändas många gånger och Johan tillverkade fem kajaker innan han blev helt

Till höger:

Johan Linder och Peter Svensson leker sig fram mellan kobbar och skär i Göteborgs skärgård.

ERIK SJÖSTEDT

«Han är ett riktigt vattendjur och det märks hur väl han trivs i kajaken.»

nöjd med alla materialtjocklekar. Kajaken döpte han till Clapotis.

Sedan dess har han varit sin Clapotis trogen och förutom att han tycker om att surfa och leka med den så ligger långfärdspaddling honom varmt om hjärtat. Han har varit på en längre expedition i Alaska och fascinerades av det rika djurlivet med valar, björnar och havsörn. Han har också avverkat hela Norges kust uppdelat på fyra somrar. Men tidvis har det nästan blivit lite för mycket av det goda.

– Ett år gav jag faktiskt som nyårslöfte att jag skulle försöka paddla mindre och ligga mer i soffan och titta på tv eller göra andra saker, säger Johan och skrattar.

Med Johans aptit på paddling kan jag förstå honom till viss del. Han är ett riktigt vattendjur och det märks hur väl han trivs i kajaken. Jag minns när jag träffade honom under en paddlingsträff på Orust för några år sedan. Då förklarade han på skön göteborgska, och med sin vanliga anspråkslösa stil, att han hade paddlat hela vägen från Göteborg istället för att ta bilen. Han ville få in lite extra paddling.

Johan är väldigt ödmjuk och håller en ganska låg profil, trots att han är framstående som paddlare. Ofta kommer han med funderingar kring hur saker kan göras bättre med nya tekniska lösningar. Det ger honom en kick att gå omkring och grubbla på sådant.

Han brukar dra igång ett nytt större projekt ungefär vartannat eller vart tredje år. Förutom kajakerna har han bland annat ritat och byggt en segelkanot,

utvecklat en elcykel, och tagit fram utrustning för att kunna göra släptest med kajaker och mäta motståndet i vattnet vid olika hastigheter.

En ny projektidé ser han i att skapa en elektrifierad version av "Flyak", en norgeutvecklad kajak med bärplan under vattnet, vars skrov lyfts 15 centimeter ovanför ytan när den kommer över en viss hastighet. Nackdelen med kajaken är att paddlaren nästan behöver vara i elitklass för att den ska "flyga".

– Med elmotor och hybriddrift, trampor och generator för cykling, samt ett batteripaket som ger extra kraft till att få den att lyfta, tror jag att det skulle kunna bli ett fordon som vanliga dödliga kan använda, säger Johan och avslöjar sitt stora miljöengagemang och intresse för energisystem.

I flygplanet, på väg hem från tidvattenspaddlingen i Wales, lutar jag mig tillbaka i flygstolen och slappnar av efter vår intensiva surfvecka. Johan sitter i stolen bredvid och tar upp en bok. På pärmen läser jag "The Solar House: Passive Heating and Cooling" av Daniel Chiras.

– Vad är det där? frågar jag.

– Det handlar om passiv uppvärmning av hus med hjälp av sol, något som användes långt tillbaka i tiden, men som sällan används idag. Det är ett väldigt smart energisystem. Någon gång i livet kanske man ska bygga sitt eget hus, men det är bara lösa drömmar, säger han.

Vi får väl se.

Ovan:
Johan Linder frontlopar sin egenhändigt byggda Clapotis på en våg utanför Orust.